dus-, noorte-, muusika-, näitemängu-, kunsti- ja muud seltsid. Laiema, ülemaalise tähtsusega keskasutistena ja haridustöö tegureina tuleksid arvesse peamiselt järgmised üksteist: 1. kirik, 2. Haridusliit, 3. ülemaalised noorsooühingud, 4. rahvaülikoolid, 5. rahvaraamatukogud, 6. karskusliidud, 7. kehakultuur, 8. post, 9. raadio, 10. ajakirjandus, 11. kirjastus.

Kirik on peale kooli meie kõige laiaulatuslikum ja küllap ka mõjukam organisatsioon, mille ülesandeks kultuuriväärtusi (eriti n. n. südameharidust) levitada ja nende abil rahvast kasvatada kõrgeväärtuslikumaiks inimesteks ja paremaiks ühiskonna liikmeiks. Selle lõppeesmärgi poole ta püüab (või õieti peaks püüdma) eriti inimeste usundilise osaduse ja ühtekuuluvuse tunnet süvendades ja humaniseerides ning selle abil inimesi juhtides kõlblisemale elule, kristluse põhimõtte kohaselt eriti ühiskondlikule ühtekuuluvusele ja inimesearmastusele. Sel alal on kirikul ka praegu kahtlemata oma teened, mida ei saa arvutada statistikaga. Mitmesugustel põhjustel on õige suured rahva ja eriti intelligentsi hulgad siiski kiriku vastu loiud, kui mitte otse vaenulised (näit. 1932 ilmuma hakanud usuvastane ajakiri „Ratsionalist", kahjuks küll liialdav). Väliselt avaldub see eriti mittekirikuskäimises ja kirikumaksude hooletusse jätmises, mis on muutunud nii suureks, et 1932. a. kiriklaste poolt juba elavalt nõuti maksude sissenõudmisel riigivõimu ja politsei kaasabi!

Igatahes näikse ka kirik järkjärgult püüdvat areneda meieaegsema ja eestilisema rahvakiriku suunas. Eriti kirikliku noorsootöö abil on 1932 elavamalt püütud hankida kirikule uusi pooldajaid, samuti on toimelnud kristlikud üliõpilasühingud, ja n. n. Ameerika kristlikkude noorte meeste ja naiste ühingute

Eesti kroonika 1932 , lk. 89